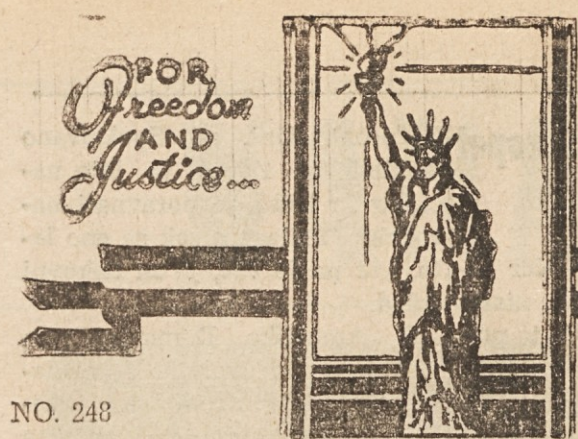

NO. 248

AMERIŠKA DOMOVINA

Jaka Okorn
205 Irving Ave.
Brooklyn, N. Y. 11237AN IN SPIRIT
A LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 24, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

Peiping: Razgovori v Parizu zarota proti OF

Na proslavi 8. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte Južnega Vietnama v Peipingu je podnačelnik armade dejal, da so razgovori v Parizu ameriško-ruska zarota proti OF Južnega Vietnama.

HONG KONG. — Pretekli teden so slavili v glavnem mestu Kitajske Peipingu 8. obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte Južnega Vietnama. Slavja se je udeležilo vodstvo Kitajske s predsednikom vlade Ču-En-lajem na čelu. Govoril je namestnik načelnika glavnega stana kitajske ljudske armade Wen Yu-cheng.

Kitajec je trdil, da so razgovori v Parizu ameriško-ruska zarota, ki naj prisili Vietnamsce, da bodo opustili svoj cilj: zasedbi Južni Vietnam in združiti deželo pod eno vlado. Wen je ponovil Hočiminhov poziv, da naj se Vietnam bori tako dolgo, dokler bo kak sovražnik na njegovih tleh. Trdil je, da je bila Osvobodilna fronta početnik in vodnik južnovietnamskega vojnega odpora proti Združenim državam.

Kitajec je nato trdil, da Sovjetska zveza podpira Združene države v vietnamskem vprašanju, "ker so Združene države podpirale sovjetski nastop proti Češkoslovaški". Sovjetski revizionizem je najzagrizenejši sovražnik vietnamskega ljudstva, je izjavljal Wen.

Ko je Wen Yu-cheng to govoril, so diplomatski zastopniki Sovjetske zveze in njenih satelitov zapustili proslavo.

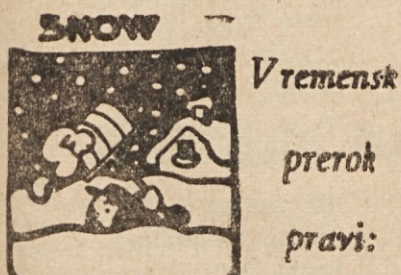
V Peipingu so naslednji dan objavili posebno poslanico OF, podpisano od Mao-Tsetunga, Ču-En-laja in Lin Piao, v kateri ti zagotavljajo OF svojo pomoč in podporo do "končne zmage".

Čehi dvigajo svoje vloge v bankah

PRAGA, CSR. — Čisto nepričakovano so češki vlagatelji začeli dvigati svoje vloge v bankah in denar spreminjati v blago. Očitno je, da se bo bojijo druginje, kajti sedanja inflacija ne more imeti druge posledice kot dviganje cen. Ta pojav je treba deloma pripisati tudi invaziji rdečih čet na Češkoslovaško.

Kremelj mora namreč svojim vojakom izplačevati plače v čeških kronah. Te si "zaenkrat izposoja" pri Narodni banki CSR proti poznejšemu obračunu. Vsa zaveda je zavita v temo. Sama po sebi ne bi bila morda tako nevarna, toda tema, ki jo obdaja, rodi strah, to pa goni vlagatelje v banke, da dvigajo svoje prihranke.

Tak pojav ni nič novega, čudno je le, da češka vlada in okupacijske sile ne povedo resnice. To je rodilo sluhe in govorce, ki morejo le škodovati češkemu gospodarstvu.

Oblačno, vetrovno in mrzlo z naletavanjem snega. Najvišja temperatura do 30.

Božično premirje tudi v nigerijskem vojskovanju

LAGOS, Nig. — Predsednik Nigerije Gowon je izdal ukaz o dvodnevnem premirju v vojskovanju v Vzhodni pokrajini, oziroma Biafri, kot se ta nekdani kos Nigerije imenuje, odkar se je lani odcepil in se oklical za neodvisno državo. Premirje je bilo doseženo po posredovanju dveh članov britanskega parlamenta. Premirje velja za 24. in 25. december. Nigerijska letala bodo sicer tudi ta dva dni letala nad Biafro, toda ne bodo streljala in ne metala bomb.

V kolikor se bodo premirja držale bifafrske oborožene sile, ki so zadnje tedne bile skoraj stalno v ofenzivi, še ni jasno. Vsekakor sta člana britanskega parlamenta pozvala tudi Biafro, naj se drži premirja.

Mednarodni Rdeči križ je moral včeraj na ukaz vlade Gvineje, s katere središča na otoku Fernando Po so letala nosila pomoč v hrani in zdravilih v Biafro, polet v Biafro, ustaviti. Ta pomoč je šla v glavnem v begunska taborišča.

Pentagon bi rad imel za \$20 bilijonov večji proračun

WASHINGTON, D.C. — Vojaški krogi so verjetno skupaj z vojno industrijo predložili že sedanjemu tajniku za narodno obrambo Cliffordu načrt za prihodnji proračun za narodno obrambo, ki naj bi bil za \$20 bilijonov večji od sedanjega. Podoben predlog je dobil Nixonov tajnik za narodno obrambo Laird.

Johnson misli, da bi zadostoval za narodno obrambo znesek \$85 bilijonov. Vojaki in vojna industrija sodijo, da se bo Nixon dal pregovoriti in pristal na zvišanje. Največji del dodatnega denarja bi šel v investicije za rakete in letala, posebno v proizvodnjo raketnih lovcev.

Eisenhowerju umrl brat Earl

WASHINGTON, D.C. — Bivši predsednik Eisenhower je imel 7 bratov. Prvi Paul je umrl že v mladosti, drugač Royja je leta 1942 zadela kap, tretji Arthur je umrl l. 1958 v Kansas City, kap je zadela pretekli teden tudi četrtega Earla. Pri življenju so se predsednik in brata Milton in Edgar, star 80 let.

Rapacki odstavljen

Poljski zunanji minister Rapacki je bil odpuščen iz vlade "zaradi bolezni".

VARŠAVA, Polj. — Adam Rapacki je bil poljski zunanji minister od leta 1956. Znan je bil zaradi svojega predloga o brezatomskega pasu skozi sredo Evrope, v katerega naj bi spadale obe Nemčiji, Poljska in Češkoslovaška.

Minister je bil od letošnje pomladi bolan in se ni dosti spuščal v politiko. Sedaj so ga razrešili njegovih dolžnosti kot zunanjega ministra zaradi bolezni. Neuradna poročila trdijo, da je bil odpuščen iz vlade, ker je nasprotoval čiščenju Judov v znanjem ministrstvu in pa nasprotoval tudi vdoru v ČSR.

Neki visok partijec je pripomnil k njegovi odstavitvi: Rapacki je mislil, da je večji od Partije, pa mu je ta dokazala, da se moti!

Predlog Rapackega o brezatomskega pasu sredi Evrope je vzbudil svoj čas veliko zanimanja in tudi resnega razpravljanja, čeprav Sovjetska zveza ni nikdar njegov sprejem javno podpirala ali se celo gnala zanj. Zato je bila večina političnih proučevalcev komunističnega bloka in njegove politike mnemnja, da je Rapacki svoj načrt predložil brez temeljitega razgovora z Moskvo. Tisti čas, takoj po "oktobrski revoluciji", ki je postavila na oblast na Poljskem Gomulko, so v Varšavi kazali veliko več volje za svojo pot kot v sledečih letih, ko se je Poljska zopet navezala na življenje in smrt na Moskvo.

Papež poziva k praznovanju 1. januarja kot praznika miru

RIM, It. — Sv. oče je objavil posebno poslanico, ki jo je spravi v zvezo z 25-letnim jubilejem deklaracije ZN o človeških pravicah. V njej priporoča, naj ves svet praznuje 1. januar kot praznik miru. Vatikan je obenem sestavljal tudi posebno besedilo za maše, ki se bodo ta dan brale za mir. V Latinski Ameriki je že 8 držav razglasilo 1. januar kot praznik miru.

V Vatikanu pričakujejo, da bo Mednarodni svet protestantovskih cerkev podprl papežovo pobudo. Poslanica poziva posebno mladino, naj se zavzame za predlagano praznovanje.

Posadko Puebla so rdeči mučili

ZN zaključili zasedanje

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Generalna skupščina ZN je kot vsako leto tudi letos zaključila svoje redno zasedanje tik pred Božičem. Na dnevnem redu zasedanja je bilo 98 točk, ki so pa vse razen štirih obravnavale staro gradivo. Zasedanje ni rodilo nobenih novih idej, zato je letošnji predsednik skupščine Emilio Arenales, diplomat iz Gvatemale, precej neusmiljeno okrcal vse delegacije. Rekel jim je, da preveč plavajo v oblakih, da nimajo smisla za stvarnost, da se pogosto obnašajo "nerealistično, čustveno in demagoško". Pa jim je pri vsem tem želel vselej praznike in srečno novo leto. Ni tudi pozabil, da omeni, da se skupščina preveč utaplja v govore in resolucije, ki ne urejajo ničesar.

Arenales je opozoril tudi na celo vrsto nevarnih trenj v mednarodni politiki, spor med Izraelom in Arabci, vietnamsko vojno, Biafro itd. in moral pripomniti, da ZN v teh slučajih niso mogli posredovati, kot bi bilo treba.

Kot veselo znamenje je mogel samo počrtati dejstvo, da je hladna vojna začela pojemati, in izrazil upanje, da to ne bo samo začasen pojav.

Dober del ameriških čet bi lahko odšel iz Vietnama

SAIGON, J. Viet. — Vlada je mnenja, da bi lahko dober del ameriških čet prihodnje leto zapustil Južni Vietnam, toda pri tem opozarja na to, da ZDA ne smejo svojega vojaštva umakniti kar na svojo roko, ne da bi dosegli istočasno obvezo od Hanoi, da bo tudi on umaknil del svojih oboroženih sil domov. Če se bo ZDA preveč mudilo, bodo po nepotrebnem izgubile priložnost pritiska na Hanoi.

V ameriških vojaških krogih priznavajo, da bi bili lahko Južni Vietnamci že preje prevzeli večji del bremena vojskovanja, pa so bili v Washingtonu prepričani, da je "predrago" oborožiti in vzdržati južnovietnamske oborožene sile z modernim orožjem. V Pentagonu so mislili, da bodo "Amerikanci rdečim kmalu pokazali", kaj se pravi imeti opravka z njimi.

Kapitan izvidniške ladje Pueblo Lloyd M. Bucher je po osvoboditvi včeraj izjavil, da so Severni Korejci člane posadke skozi 11 mesecev ujetništva ponovno hudo mučili, jih pretepali in brcali. Zanikal je, da bi bila kdaj ladja Pueblo v severnokorejskih teritorialnih vodah. Ameriški zastopnik je podal izjavo "priznanja in opravičila", ki jo je predložila Severna Koreja, pa prej izjavil, da je brez vrednosti in lažnjiva.

PANMUNJON, Kor. — Včeraj je Severna Koreja pustila tu preko mostu na jug 82 članov posadke ameriške izvidniške ladje Pueblo, ki jo je 23. januarja letos ugrabila nedaleč od svoje obale in jo odgnala v pristanišče Wonsan. Severna Koreja je obdolžila ladjo, da je kršila severnokorejske teritorialne vode, vohunila in se s silo uprla, ko je bila pozvana k predaji. Zahtevala je priznanje vseh teh dejanj in opravičilo predsednika ZDA z obljubo, da se kaj takega ne bo več ponovilo. Združene države so te obdolžitve odklonile in izjavile, da je bila ladja napadena na visokem morju. Odklonile so seveda vsako opravičilo, pa zahtevale brezpogojno vrnitev ladje in moštva. Severna Koreja je prisilila ujetu moštvo, da je "priznalo" kršitev teritorialnih voda, vohunjenje in vse druge zločine. Ko je storila vse, kar je mogla za svojo propagando, je pristala na izpustitev posadke, ko je gen. G. H. Woodward podpisal od Severne Koreje predloženo izjavo, čeprav je prej izjavil, da je ta lažnjiva in trditve v njej brez osnove.

Najprej so poslali preko mostu, ki loči severni del demilitarizirane cone od južnokorejskega, truplo mornarja D. D. Hodgesa, ki je bil v boju z rdečimi ranjen in umrl v ujetništvu. Nato je prišlo moštvo s kapitanom ladje C. M. Bucherjem na čelu. Nekateri od ujetnikov so se na potu v svobodo smejali, drugi so od veselja nad prestanim in vrnitvijo v svobodo jokali.

Rdeči so ujetnike mučili

Casnikarji so takoj hoteli vedeti, kako so rdeči z ujetniki postopali. Kapitan Bucher je podaril, da so se vsi člani posadke v ujetništvu odlično držali, čeprav so jih rdeči grdo mučili, pretepali s palicami, pestmi in jih brcali. To so delali z njimi vse do predzadnjega tedna pred osvoboditvijo. Da jih bodo spustili, to so jim povedali štiri dni pred izročitvijo v Panmunjonu.

Komunistične obdolžitve neresnične

Bucher je izjavil, da njegova ladja ni nikdar zaplula bližje k obali, kot 13 milj, da ni bila nikdar v severnokorejskih teritorialnih vodah, da so jo rdeči napadli in zasedli na visokem morju. Obramba proti premoči je bila nemogoča, ker ladja za to

ni bila pripravljena in opremljena. Dejal je, da je posadka skušala uničiti vse elektronske naprave na ladji in uničiti vse druge njene tajnosti, da pa ji to v celoti ni uspelo.

Amerika "je priznala"

Državni tajnik D. Rusk je dejal, da "bodo morali Severni Korejci sami pojasniti" svoje čudno postopanje. Ne more razumeti, kako, da so rdeči zahtevali podpis dokumenta, v katerem ZDA priznavajo, da je bila ladja Pueblo v severnokorejskih vodah, da je vršila zločinsko vohunjenje in se uprta zahtevi po predaji, se opravičujejo za ta dejanja in obljubljajo, da tega ne bodo več storile, pa istočasno pristali na to, da zastopnik ZDA izjavi pred samim podpisom dokumenta, da v njem ni nobene resnice.

Dean Rusk brez dvoma dobro razume smisel komunistične zahteve po podpisu. Če tega ne razume, potem pač ni spadal na svoje mesto, kjer je že skoraj 8 let!

Severna Koreja je prisilila mogočeno Združene države, da so podpisale dokument, o katerem so izjavile, da ni v njem nobene resnice, ampak same laži, da so s tem dosegle izpustitev ujetih posadke Puebla. To je visoka moralna cena, ki jo Azija ni prezrla, čeprav si Rusk in uradna Amerika pred njo zatiskata oči čez, "saj smo to storili samo zato, da dosežemo osvoboditev posadke. Severna Koreja slavi svojo "veliko zmago" in se baha — ne brez vzroka — da je ponižala mogočeno Ameriko, ko jo je prisilila k javni laži.

Slovo Mrs. F. Bolton od politike je bilo drago

COLUMBUS, O. — Da zadostijo zakonski zahtevi, so morali vsi kandidati za Kongres in seveda tudi kandidatje za predsednika objaviti stroške za svoje volivne kampanje. V Clevelandu dobro znana kongresna republikanka F. Bolton je objavila znesek \$150,000, njen tekmelec C. Vanik le \$88,000, pa je vendarle zmagal. Demokratski kandidat za senatorja Gilligan je porabil \$393,000, njegov republikanski nasprotnik Saxbe pa nad pol milijona dolarjev.

Iz Clevelanda in okolice

Vlom pri Melaherju—

Včeraj zjutraj okoli dveh je bilo razbito steklo izloženega okna Melaherjeve trgovine z moško obleko, perilom in drugimi potrebščinami na St. Clair Avenue. Nad trgovino stanujoča fanta je zbudil zvonec alarma in je eden takoj klical policijo, drugi je skozi okno ugotovil številko avtomobila vlomilcev. Policija je bila v par minutah na mestu, toda vlomilci so se že odpeljali in odnesli s seboj en plašč in par klobukov. Fant, ki je zapisal številko avtomobila vlomilcev, je to izročil policiji, ki je kmalu nato ustavila avtomobil z javljeno številko na Euclid Avenue. V njem je bilo pet moških in iz Melaherjevega izloženega okna odnešeno blago. J. Melaher ima okoli \$300 škode, ki pa ni krita z zavarovalnico. Zavarovalnice namreč nečejo zavarovati nobenega trgovskega prostora v tem delu mesta.

Asesment— Vsa društva, ki pobirajo asesment v Slovenskem domu na Holmes Avenue, bodo pobirala asesment v četrtek od 6. do 8. zvečer.

Sprememba—

Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. sporoča, da je pogreb pok. Mary Dragisa prestavljen od 8.15 v četrtek na 9. uro.

Popravek—

Pokojnik Joseph Firem je bil doma v Slivju, v fari sv. Martina na Krasu in ne na Dolenjskem.

V božičnem oglasu Oblak Furniture bi se moralo glasiti Mr. in Mrs. Louis Oblak in sin Victor.

Apollo leta okoli Lune

Vesoljska ladja Apollo 8 je danes zjutraj začela krožiti okoli Lune. Obkrožila jo bo desetkrat v razdalji 69 milj, nato bo krenila nazaj proti Zemlji.

HOUSTON, Tex. — Doslej potuje vesoljsko vozilo Apollo 8 točno po načrtu. Priplulo je brez težav, če ne upoštevamo kratkega obolenja astronautov na črevesni influenci prvi dan potovanja, včeraj popoldne v bližino Lune, kjer je začela delovati Lunina privlačnost. Danes zjutraj, ko je bilo vesoljsko vozilo na zadnji strani Lune, obrnjeni proč od Zemlje, so astronauti svoje vesoljsko vozilo nekoliko zavrti, da je začelo krožiti okoli Lune.

Najprej je zakrožilo po poti jajčaste oblike, ki je privedla vesoljsko ladjo do Lune v razdalji 69 milj, pa jo zopet pognala od nje 196 milj. Potovanje okoli Lune se je nato spremenilo v krog, pri čemer je vesoljsko vozilo oddaljeno od Lune 69 milj. Tako bo Apollo 8 krožilo okoli Lune do zgodnje ure jutri, ko bodo astronauti Frank Borman, James Lovell in William Anders zopet pogladi raketni motor in usmerili svoje vesoljsko vozilo proti Zemlji. Če pojde vse po sreči, bodo v petek zgodaj zjutraj pristali na Pacifiku kot prvi uspešni izletniki na Luno.

Eno tretjino desetletnikov DETROIT, Mich. — Eno tretjino vseh avtomobilov v naši državi je starih 10 let, nekateri od njih še veliko več.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
 6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:
 \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
 \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 248 Tuesday, Dec. 24, 1968

Božična misel

Ni dolgo tega, ko sem bral kratko, toda lepo božično zgodbo. V neki vasi so šolski otroci priredili na odru betlehemski prizor, ko Jožef in Marija iščeta prenočišča. Moža, ki je imel gostilnico in v njej že polno prišlekov, je igral mlad fant, ki je bil sicer močan po telesu, v umu pa počasn. Prideta Marija in Jožef in prosita za prenočišče. Fant jima reče, kakor je bilo v vlogi zapisano: Nobenega prostora ni več, pojdita naprej. Še enkrat zaprosi Jožef in fant odgovori s istimi besedami. Žalostno se Marija in Jožef obrneta, tedaj pa se fantiču osujejo solze in krične za njima, kar ni bilo v vlogi: Pridita nazaj, Jožef in Marija. Lahko imata mojo sobico!

Nekaj gledalcev je reklo, da je bila igrlica polomija, večina pa je mislila, da lepše in iskrenješe se niso videli.

Ta zgodba mi je prišla na misel ob letošnjem božiču. Pridita nazaj, Jožef in Marija. Lahko imata mojo sobico.

Čudno navajeni smo, da nam kakor že iz navade, božič pomenja višek čustvovanja. Tako hitro se solzne oči ob božični pesmi, tako mehki so nekateri, ko gledajo mnogobarvne lučke na božičnem drevescu v topli sobi, ganjeni so, ko odvijajo darove.

Mar je res to že postalo višek božičnih dni?

Če odpremo božje knjige (moralni bi jih večkrat), bi našli v njih čudovito zgodbo preroka Danijela v babilonski sužnosti. Daleč od domovine govori z angelom Gabrielom, s taistim, ki je dobrih pet stoletij za tem v majhni nazaret-ski hišici govoril s dekletom, ki ji je bilo ime Marija. Govoril je Danijelu o sedemdesetih letnih tednih, ki se morajo dopolniti, in Mariji, da se je čas dopolnil.

In rodil se je Otrok, ki ga je trideset let pozneje s terase v Jeruzalemu rimski Poncij Pilat pokazal ljudstvu z besedami: Ecce, homo. Poglejte, človek!

Kaj je vendar bistvo božiča, bistvo svetega večera?

Ta krik Poncija Pilata, ki je zapisan v svetih knjigah. Ecce, homo! V tem kriku rimskega oblastnika, ki ni poznal Jezusa kot Boga, temveč samo kot človeka, je namreč obtožba nas vseh, ki v Jezusu, rojenem v ovčji staji, gledamo Boga, pa malo ali skoraj nič kot brata vseh ljudi.

To stoletje, v katerem živimo, v katerem se je svet trpeče in strahotno premaknil na stotinah krajev, je stoletje socialnega preporoda, je stoletje iskanja po rešitvi najbolj perečega vprašanja: kako pravično rešiti bedo milijonov Kristusovih bratov?

V tem stoletju, ko je komunizem obetal zapreti nebeška vrata in nebeške dvore prepustiti vrabcem, pa odpreti raj na zemlji, se še vedno rode otroci na bambusovih trstičju, na prerijski travi, na puščavskem pesku.

Koliko jih je na tem božjem svetu, ki bi sredi komodnosti modernega sveta, sredi lučk, jedi in pijače še kriknili kakor fanteček na odru:

Pridita nazaj, Jožef in Marija. Lahko imata mojo sobico.

Koliko jih je? Tistih, ki se jim solze oči od blagosti, ko poslušajo božično pesem, ki so ganjeni ob lučkah na božičnih drevcih in ob darovih, zaviti v zlat in srebrn papir, lepo okrašen z rezetami in pentljami.

Komunizem je mnogim zaprl nebeška vrata, pa ni odprl raja na zemlji. Narobe. Toda ob svetem večeru in ob božičnih dnehi bi se morali tudi mi kot kristjani vprašati: Kaj pa smo mi napravili za rešitev bednih in od vrat odgnanih? Kaj smo mi, ki v nebesa in v Boga verujemo, naredili za svojega sobrata, ki je prav tako brat Kristusov?

Božični dnevi niso in ne bi smeli biti samo kipenje čustev, ne samo obujanje spominov, ob staji, kjer spi božji Otrok. Daleč od božiča je tisti, ki misli, da je vse to bistvo.

Božič je praznik aktivnosti, je dan spoznanja, da smo po tem Otroku, ki mu Mati in sveti rednik nista mogla najti zibel in toplega prostora, povezani z vsemi tistimi, ki trpe in se mučijo v tem življenju, kakor da zanje ni prostora na tej zemlji.

Svetovne družbene mizerije ne more rešiti samo karitativno delovanje. Mnogo naredi, mnogim obriše solze vsaj za hip. Vendar samo socialna pravičnost more postaviti tiste temelje, v katerih bo brat gledal brata.

Ecce, homo! Vsak je človek, po božji podobi ustvarjen, s hrepenenjem po pravici in po ljubezni. Če na sveti večer in v božičnih dnehi vidimo samo sebe in svoje veselje, če se skušamo, da nas ne bi vznemirjalo, izločiti iz množice stiskanih, ponižanih — tedaj gre božič dejansko mimo nas. Obsijani od luči in lučic, na barvastih slikah, ki jih bomo posneli sebi in drugim za spomin, nasmejani in dobre volje, smo daleč od svojega božjega Brata in daleč od vseh bratov.

Božič ni emeražev, ne kup sladkih besedi. Božič je krik po pravici. Težko bi kdo lepše povedal božično misel, kakor jo je rajni škof Gregorij v voščilu leta 1959: "V rev-

ščini hleva in tihoti svete noči sta se pogleda deviške Matere in božjega Deteta prvič srečala, prvič sta se zazrla drug drugemu v oči." Če bi se še mi! Obema. Kaj vse bi brali v teh očeh? Berimo!

Karel Mauser

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Do par tednov nazaj smo govorili vstoposvod le o volitvah in kandidatih. Od zdaj naprej pa bomo gledali tja proti Washingtonu, kaj bodo izvoljeni predstavniki skušali napraviti za nas in deželo. Njih naloge niso lahke, pač pa težke. Mnogo političnih napak v domači in zunanji politiki so podedovali od drugih, od onih, ki so pred njimi sedeli na položajih, kjer so zdaj oni.

Vojne in zapletljavi v Aziji so bili še za vsako prejšnjo velesilo v prejšnjih stoletjih in desetletjih grenki in občutni. Francija in Anglija sta dolgo ribarili za svoje koristi okrog Azije. Včasih je neslo in dokler je neslo, so bili tam. Ko neslo ni več, so se ena za drugo počasi izvlekli iz azijskih težav. Anglija prav zdaj pospravlja in se pripravlja, da zapusti še Singapur, kjer je bila zasidrana dolgo časa.

Ko smo se zadnjič razgovarjali o teh azijskih težavah in pa o vojni v Vietnamu, je tihi, stari Šved, zopet poudaril rek: S Kitajci in azijskimi narodi je lahko začeti vojske, končati jih je težko. Pristavil je še: Kar vzame drugod kje leto dni, da se konča, s Kitajci se vleče desetletje in več, da pride sploh do kakih pogajanj. Tudi Vietnamci so taki. V Pariz so prišli še pred Veliko nočjo, a do danes se ni doseglo še nič. Ameriškim zastopnikom se posmehujejo, kakor kaki paglavci, češ, pa me udari, jaz te bom pa nazaj.

V Vietnamu je res nekaj podobnega. Da je tako, je seveda znano zakaj. Komunistična velsila je zadaj, ki zalaga Vietnamce z orožjem. Sami bi se ne mogli toliko časa držati. Sovjeti podpirajo Vietnamce, ker jim to služi pri kovanju načrtov v Evropi, kako tam na novo raztegniti železno zaveso, med njimi in zapadno Evropo. Saj že silijo na Balkan in si mislijo, vi se boste za južnoazijski polotok, mi pa bomo poskrbeli, da se bodo nam odprla vrata v Sredozemlje skozi Balkan in Jadran. Ti nameni so pokazali svoje glave prav te zadnje mesece, kaj so načrti in nade Sovjetov.

Zgleda, da v Aziji sitnosti ne bo še kmalu konec. Kako izlesti iz njih, so skrbni za našo prihodnjo administracijo. Težavna naloga. Ne samo za administracijo, za prihodnje rodove.

Ej, ej, kratkovidnost je vodila tiste, ki so zašli na pota teh sitnosti in težav. Da bi le našli novi voditelji prave izhode iz tega!

* POGLEDI NA NASE GO-SPODARSTVO — kakšno bo, kako se bo obnašalo v prihodnjem desetletju? Ti pogledi so različni. Bankirji napovedujejo, da bodo dohodki korporacij nižji, ker davki in druge zahteve bodo višje. Namiguje se tudi, da zna biti več brezposelnosti, kakor jo je zdaj, ko bo vojna v Vietnamu končala. Jeklarne in druge korporacije imajo zdaj velika vojna naročila, zato nemoteno obratujejo. Če bodo naročila padla, se bo to poznalo pri zaposlitvi. Poznalo se bo pri dividendah na delnice, če bodo prebitki pri obratih nižji.

Tisti, ki se bavijo s proučevanjem zaposlovanja delavcev in uradništva vseh vrst, gledajo tudi malo skeptično na čase po zaključku vojne. Stotisoči mladih moči vseh vrst, ki se bodo vrnili iz vojaške službe, bodo gledali za službe in položaje. Treba jih bo zaposliti in jim dati kruha in priložnosti za obstanek.

Privatne korporacije, če bodo imele manj naročil, bodo težko vsem zahtevam ustregle. Kaj v takih slučajih? Več denarja je šlo iz zveznih in državnih blagajin za podpore brezposelnim. To zna prizadeti kupovalno moč javnosti in v takem slučaju bi lahko prišlo do kaknega gospodarskega zastaja, ki bi se znal vleči več let, kakor se je po prvi svetovni vojni. Vse to so seveda le ugibanja, lahko pa pride do kaj takega.

Upajmo, da bo prihodnja administracija dovolj čuječa in da bo kos zahtevam takih nalog. Gospodarsko življenje ima svoje sončne in senčne oblačne dneve in sezone. V lepih, ugodnih sončnih sezonah odganja, poganja in cvete, da vse raja in je veselo. Politiki sape pa prinesejo tudi večkrat oblačnost, potemnitev in kisle čase. Skozi take temne čase smo vozili več let v drugem in tretjem desetletju tega veka. Joj, kako kisli časi so bili. Da bi jih le ne bilo nikdar več!

* SLEHERNI DAN IMA SVOJE DOGODKE. — Od kod? Zakaj? Kdo jih naroča? Zanimiva vprašanja. Dogodek in vprašanja so stopila pred moje oči, ko sem par tednov nazaj v več velikih listih bral objavo, ki so jo tiskali na prvih straneh z največjimi tiskarskimi črkami, s slikami v več barvah, da bo vdova žena po pokojnem predsedniku ZDA J. Kennedyju poročila grškega bogataša, multimilijonarja Aristotela Onassis.

Zenin je član grške pravoslavne cerkve. Mrs. Kennedy je katoličanka. Zenin Onassis je star 62 let, nevesta 39 let. Ko je bil Onassis 40 let star, je poročil 17 le staro dekle, od katere se je čez nekaj let ločil. Grška pravoslavna cerkev spregleduje take slučaje, katoliška cerkev ne. Zato je po poroki bilo objavljeno stališče katoliške cerkve do te poroke. Nevesta kot katoličanka izgubi pravico do prejemanja zakramentov. V cerkev lahko pride in moli. Zakramenti so odpovedani, dokler so take razmere.

O Onassisu pravijo, da premore nad pol milijona dolarjev. Tudi nevesta po Kennedyju ni brez novcev.

Ko sem bil tedaj pred sv. Martinom na Keewatinu, smo pri Kožuharjevi Neži o tem govorili. Neža je o tem dobro povedala, kar pa seveda ne bom tu objavil. Sodraški Anton je pa šaljivo zbiral o tem in dejal: "Vidiš, tako je treba... Džekica in Aristotel bosta zdaj pa milijone štela. Jaz pa še knofov nimam, da bi jih štel, zato pa nobena za menoj ne pogleda."

Neža pa je s pustim obrazom pogledala v stran in z obraza sem ji bral, kaj misli o tem. Prav je imela.

Jaz pa sem na poti proti domu premišljeval, čemu takim dogodkom posvečajo toliko publicitete? Dvomim, da so jih veseli gori nad zvezdami.

Andrejček

Sv. Miklavž je bil v Chicagu in priredilev božičnih navad

CHICAGO, Ill. — Ali so ga otroci čakali z veseljem. Prišel je v veliko svetoštevansko dvorano v nedeljo, 1. decembra, popoldne ob 3. uri. G. Jože Rus je pripravil otroke, da so zaigrali pred prihodom Miklavža kratko igrikuha in priložnosti za obstanek.

posrečen prizor. Nastopilo je šest angelčkov in šest parkeljnikov, ki so se pripravili za ubogo dedlo, ki se je zlagala. Pa se je poboljšala, šla je k sv. spovedi in bila prišeta med angelčke. Pa je bilo prej veliko pregovora. Kako so vendar angelčki spretno in prijazno govorili, da so parkeljne osramotili. Za kar se zavzame g. Rus, to je gotovo dobro izpeljano in otroci govorijo, da bi jih kar naprej poslušal. Seveda je pripravila otroke tudi gospa Gabrova, tako da je šlo kakor v Ljubljani.

Potem je nastopil sv. Miklavž s knjigo, v kateri je imel vse napisano, kaj je treba. Smo bili malo v zadregi, ker je stari Miklavž odpovedal, ki je dolga leta nastopal v dvorani. Bil je zelo izvežban in smo se kar bali, da ne bomo dobili pravega nadomestila. Pa je prevzel to nalogo mlad doktor Lojze Arko. Tudi prejšnji Miklavž je bil doktor. In ga je nadomestila mlada moč, da je bilo kar imenitno. Ljudi je bilo veliko, in vsi, ki imajo otroke, so bili navzoči, celo oni iz Jolietja so prišli in so bili kar zadovoljni. Miklavž je bil kar prijazen in je takoj vse pridobil. Res smo uživali vsi ta starejši, kako spreten je bil sv. Miklavž. Tudi je bilo poskrbljeno v kuhinji, da so se lačni in žejni malo pokrepčali.

Takoj prihodnji dan, 2. decembra, pa smo šli vsi v Museum of Science, kjer smo imeli slovenski program, katerega je pripravila zopet Mrs. Metoda Fischingerjeva. Najprej smo si ogledali ddelek za božična drevesa, med katerimi je bilo tudi slovensko božično drevo z jaslami. Bilo je eno najlepših božičnih dreves. Mrs. Fischingerjeva, kaj je treba obesiti na drevo, bilo je vzgledno urejeno in obdarovano. Poznalo se je, da je bila letos Mrs. Fischingerjeva v starem kraju in je tako božično drevo zelo pridobilo. Pomagali so ga postavljati domači ljudje in pri tem se je posebno odlikoval g. arhitekt Krajnc.

Ravno tako je Mrs. Fischingerjeva poskrbela, ko je dala načrt za slovensko večerjo in kdo bo rekel, da kranjske klobase in kisle zelje ni bilo dobro.

Zdaj pa še prireditelj v dvorani. Da je dvorana prvovrstna, o tem ni treba niti omenjati. Pa velika je tudi. Ob pol osmi uri je bil pričetek. Prireditelj je imela na skrbi Mrs. Fischingerjeva. Govorila je angleško Miss Mojca Fischingerjeva. Tako lepo in prijetno je podajala vse, da smo bili Mojce res veseli! Nastopila je slovenska družina in pokazala, kako doma preživimo božično noč, vsi člani v narodnih nošah, kako hodijo po hiši in škropijo in kadijo. Potem še pride Miklavž in obdaruje pridne otroke. V ozadju je bil g. Rus ki je otroke našminkal, in ga. Gaber, ki je otroke nadzorovala. Oder je bil najlepše pripravljen: na sredi velika družinska miza, na kateri se je ponašal podprtnik, božični kruh, v enem kotu je bilo božično drevo z jaslami, v drugem pa velika družinska peč, pri kateri so se greli otroci. Mojca je vse dirigirala, da je bila milina za gledati in za poslušati.

Nato so nastopili naši pevci, ki so zapeli šopek božičnih pesmi in na zadnje Sveto noč, ki so ji pridejali eno krito angleškega besedila. Peli so lepo pod vodstvom g. dr. Fischingerja, ki je sedel za klavirjem. Petje je bilo prvovrstno, tako je bil naš vodja lahko vesel.

Posebnost je še bila: kazanje slik po skioptikonu. Pokazali so Triglav, potem grad Predjamski in seveda Postonjsko jamo. Ljudje so z veliko pozornostjo sledili angleški razlagi Mojce Fischingerjeve. Kar prekratek čas se jim je zdel, tako je bilo vse lepo in točno podano.

Slovenci smo lahko ponosni na tako izbrano prireditev, ki je žela toliko pozornosti in zanimanja. Hvala nedosegljivim prirediteljem.

P. Odilo

"Divjega lovca" bi zopet rad videl na odru

CLEVELAND, O. — Ker nisem član "Naše zvezde", nisem hodil na njene igre. Ko je ta pretekli mesec vabila na veseloigro "Svojeglavec", me je nekaj prijel, da sem kljub temu šel. Prijatelju, ki me je k temu nagnil, sem hvaležen, ker sem bil res vesel, dobre volje in sem se nasmejal kot že dolgo ne.

Te fante, ki so nam tako lepo zaigrali in nas spravili v tako dobro razpoloženje, bi radi še večkrat videli na našem prenovljenem odru. Hvala jim za ta obisk, ki naj ne bi bil zadnji!

Ko sem bil še doma v starem kraju, nisem bil posebno vnet igralec, vendar so me pritegnili, ko smo pripravljali za oder Finčgarjevega "Divjega lovca". Igra je bila tako dobro obiskana, da smo jo morali čez čas ponoviti. To je bilo leta 1909. To igro so igrali tudi v Narodnem gledališču v Ljubljani.

Prišel sem v Ameriko in se vključil v naše društveno življenje. Postal sem tudi član dramskega društva "Naša zvezda". Igrali smo razne igre in tako sem jaz predložil, da bi igrali Divjega lovca. Bilo je težavno, ker nismo imeli knjige in ne vlog. Naročili so mi, da sem pisal v stari kraj, od koder smo nato kmalu dobili knjigo. Sliko igralcev še sedaj hranim. Bilo je lepo in igra, ki jo je režiral znani Peter Oster, je lepo uspela.

Pozivam "Lilijo" s Holmes Avenue, in "Našo zvezdo", da vprizorita Divjega lovca v našem Domu. Imamo lep prenovljen oder, kjer je mogoče podati vsako igro.

Vsem bralcem AD vesele božične praznike in srečno novo leto!

Frank Rupert

IZ NAŠIH VRST

Bridgeport, Conn. — Spoštovani! Priloženo Vam pošiljam naročnino za leto 1969 in Vam obenem voščim vesele praznike in srečno novo leto.

Frank Lunder

Richmond Heights, O. — Cenjeno uredništvo! Tukaj Vam pošiljam ček za polletno naročnino za Ameriško Domovino za mojega brata Jožeta Bavca v Sloveniji.

Kot Vam je znano, sem tudi jaz naročena na list in z velikim veseljem sledim vsemu, kar poročate. Le eno pripombo oziroma priporočilo imam, da bi rabili pri tiskanju malo več črnila, ker so črke včasih res blede in je težko brati, ko nekateri bolj slabo vidimo, eni zaradi starosti, drugi zaradi očesnih bolezni. Oprostite tej pripombi.

Vsemu osebju želim prav veselo in blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto. Z najlepšimi pozdravi!

Anna Kozelj

Forest City, Pa. — Spoštovano uredništvo! V januarju mi bo potekla naročnina za Ameriško Domovino, katero pa želim obiti že sedaj s priloženim čekom.

List dobivam že veliko let, zato je dovoljna sem z njim in rada ga imam posebno še zato, ker temelji na katoliški podlagi in poročila o vsem nepristransko in pošteno.

Kako škoda, da nimata Ameriška Domovina in Ave Maria na široko odprte poti v našo staro domovino Slovenijo, kjer bi ju z velikim veseljem brali. Morda se bo kdaj kaj spremenilo, kar od srca želim.

Prilagam ček za enoletno naročnino, 1 dolar pa za tiskovni sklad. Prav lepo pozdravljam vse pri Ameriški Domovini, vse stare in nove naročnike in vsem skupaj želim blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1969.

Mrs. Mary Shivit

Toronto, Ont. — Spoštovano uredništvo! Zopet je leto naokrog in treba je poravnati naročnino. Prilagam ček za eno leto, kar pa je več, je za tiskovni sklad.

Z Ameriško Domovino sem vsesplošno zadovoljen. Vsem naročnikom in bralcem želim veselo in blagoslovljene božične praznike, Ameriški Domovini pa veliko uspeha, predvsem novih naročnikov v letu 1969. Bog z Vami!

Joe Malesich

Boleita, Caracas, Venezuela. — Spoštovani! Priloženo Vam pošiljam ček za obnovo naročnine za leto 1969. Ameriško Domovino prejemam že od leta 1948. Žal se mi je letos kar sedem zavitev izgubilo na dolgi poti, tako da sem že mislil prenehati z naročilom. Zdaj imamo novo vlado, morda bo po Novem letu kaj boljši red na pošti.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim uredništvu in vsem sodelavcem lista. Lepo pozdravljam!

Ciril Bartol

Quincy, Ill. — Ker sem bil tri tedne odsoten, nisem mogel poslati čeka pravočasno. Smatrajte me za stalnega naročnika.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsemu osebju pri listu. Vse iskreno pozdravljam vdani

Rev. J. Ferkulj

Lorain, O. — Predragi! Ko se Vam v tem lepem predprazničnem času oglašam, želim uredništvu, upravi in uslužbencem tiskarne Ameriške Domovine, vsem njenim naročnicam in naročnikom blagoslovljene in veselo božične praznike ter srečno, zdravo in zadovoljno novo leto. Z najlepšimi pozdravi vsem!

Louis Balant,

zastopnik Ameriške Domovine

Cleveland, O. — Spoštovani! Smo v času obdarovanja sorodnikov, prijateljev in znancev, in lepem božičnem času, ko se vsako srce napolni z ljubeznijo in dobroto.

Ker zelo redno dobivam Ameriško Domovino in ker je tudi ona moj prijatelj, prispevam \$2 v tiskovni sklad z željo, da bi še dolgo, dolgo lahko izhajala. Ameriška Domovina res zasluži našo naklonjenost in priznanje. Samo pogledmo: če naš prijatelj ponoči ali zgodaj zjutraj umrje, mi še isti dan izvemo za to žalostno novico. In potem splošne vsakdanje novice, ki jih je v listu vedno dovolj. Zelo želim, da bi rojaki z veseljem dopisovali in poročali v list.

Vsem uslužbencem Ameriške Domovine, vsem dragim naročnikom in bralcem voščim prav veselo božične praznike in srečno ter dobrega zdravja polno novo leto 1969.

Dolgoletni naročnik

Frank Rupert

Ogromen tovor
 NEW ORLEANS, La. — Reke, vetrovi in plazovi prinesejo vsako leto v morja okoli 3 milijone ton raznega materiala.

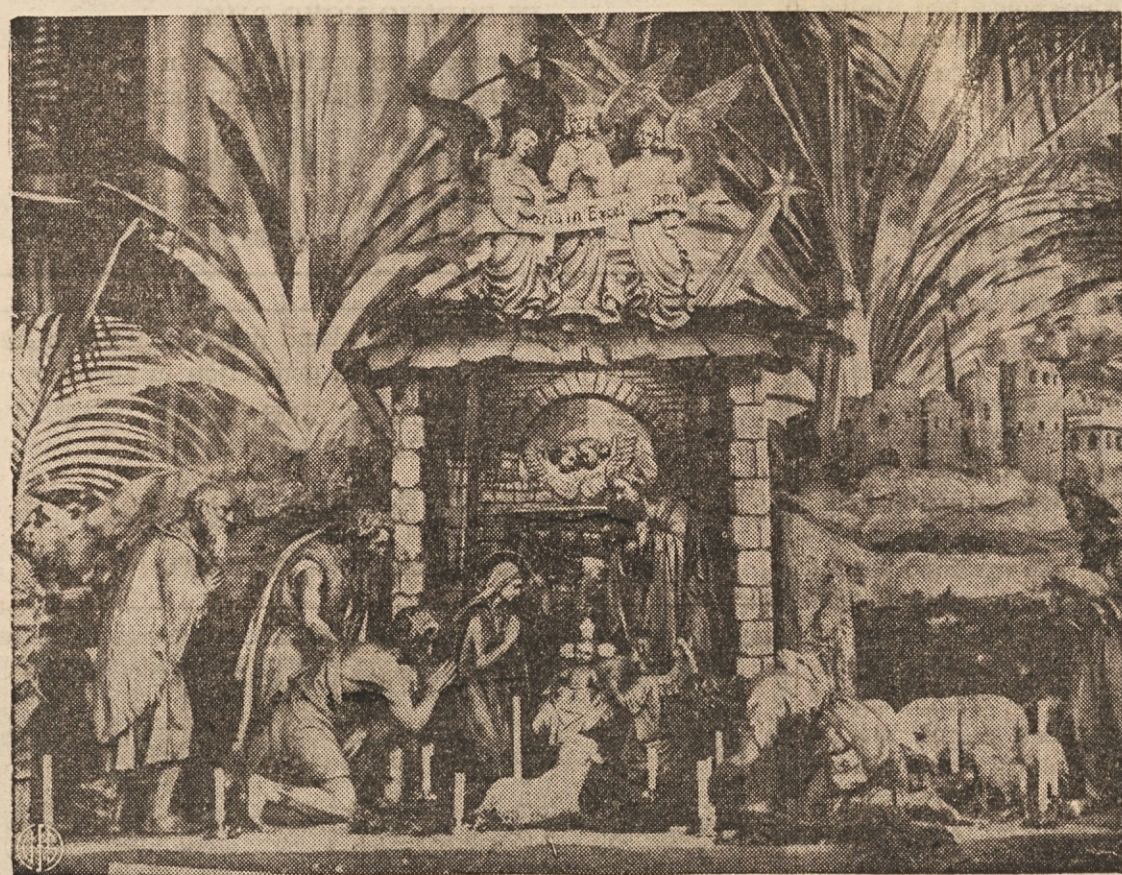
PRED JASLICAMI

Tiho, tiho,
 bratci in sestrice,
 v Betlehemu
 ne žgolijo ptice,
 kadar lepo
 Detece Device
 pot do večer zaspi.

Tiho, tiho,
 da ne prebudimo
 sveto Dete;
 k jaslim stopimo,
 lahno, lahno,
 da ga ne ztudimo
 s hrupom naših dni.

Ali vendar,
 bratci, prebudimo
 božje Dete,
 da mu poožimo
 hude čase,
 ki jih zdaj živimo
 bedni mi ljudje.

KANADSKA DOMOVINA

"Avtentična SLS"

TORONTO, Ont. — Za proslavo 50-letnice osvoboditve izpod habsburške dinastije so Slovenci v Argentini povabili predsednika N.O. dr. Miha Kreka. Tega se je neka skupina stalnih nergačev in stremuhov močno prestrašila. Da bi stvar ne uspešala, so začeli s propagando in med Slovence po svetu razposlali precej ponesrečena pisma proti dr. Kreku s podpisom "Avtentična SLS". Malo pred prihodom dr. Kreka v Argentino mi je pisal prijatelj L. P. iz Buenos Airesa: "Teško pričakujemo tukaj dr. Kreka. Vse je že slavnostno razpoloženo. Imamo pa seveda tudi tukaj neka zdrharjev, ki so menda prav proti vsaki dobri stvari in ti so začeli s propagando proti Kreku. S tem so pa nas, ta lene, zbudili. — Če se gre zares, se pa dajmo — in pogнали so nas iz ozadja v prve vrste, v naše žile pa zopet nekdanjo kri, da je zabrenčalo kot strune. Le zakaj toliko klevet, obrekovanja in laži? Če komu ni kaj všeč, naj da mir in ostane doma." Skoro ob istem času sem prejel tudi pismo iz Mendose od prijatelja P.B. s približno isto vsebino, le da protipropagande ni nič omenil. So mi pa pozneje pisali, da se je zbrala tesno ob Kreku prav vsa slovenska skupina in je o tem javljalo domače časopise, radio in televizija.

Nekako 14 dni pozneje sem dobil pismo od prijatelja iz Evrope. Med drugim pisanjem je tudi tale odstavek dobesedno: "Gotovo ti je že kaj znanega o ki "Avtentični SLS". Prišlo mi je v roke dvojce pisanj s tem podpisom. Tista "Avtentična SLS" je pobalinska. Niti ne podpis se ne. Če nimajo korajžje priti na dan z imeni, in namesto pametne propagande pošiljajo po svetu anonimna pisma, so njihova "vabila" za stvaritev "nove SLS" za tja, kamor gredo vsa anonimna pisma — namreč v koš. Človek bi mislil, da so se "mladi" v svetu naučili manir, pa vidim, da so mnogi "stari", ki se jih po mnenju mladih najbrž preveč "starega kranjstva" drži, veliko večji gentlemeni kot mladi. (Tu nimam dr. Kreka niti v mislih, kajti dr. Krek je, kar se gentlemanstva tiče, človek zase; takega je težko najti ne le med Slovenci, ampak tudi med drugimi, ki se imajo bolj za "manirnih", kot smo Slovenci.)

Prejšnji teden sva se srečala z

znancem, ki mi je po kratkem pozdravu in par besedami ponudil neke papirje in dejal: "Morda bo tole tebe kaj bolj zanimalo in imaš tudi več časa. Jaz sem samo površno pregledal, pa se mi prav gotovo zdi škoda časa za take oslarije. Že podpis vse pove. Ker vem, kaj nam je Krek, ga mi je ta nesramno obrekljiva pisarija še bolj približala in priljubila." Ko sem potem doma pregledal tisto, sem videl tri pole papirja in na vsaki je bilo po eni strani natipkano, (najbrž fotokopija), silno neresno, obrekljivo in sovražno pisanje. Kako nasprotje napravim dr. Kreku: On še nikdar ni izrekel slabe besede o tistih, ki ga sovražijo; še nikdar in nikjer zapisal nič slabega o svojih nasprotnikih, obrekljivcih in sovražnikih. Vse čisto mirno in brez razburjenja prenaša ter v popolni tiho brez propagande in bahavosti gara v prid skupnosti in posameznikov. Kolikim ljudem je storil dobro — ve samo Bog.

Zasmilili so se mi tisti, ki so skrpucali tisto sovražno pisanje. Ko sem ga prebral do konca in videl podpis "Avtentična SLS", se mi je šele popolnoma zastudilo. Vedno sem bil protipsevdonomom. Po mojem se samo slabiči, obrekljivci, lažniki in najslabše vrste ljudje podpisujejo po laži s psevdonomi. To

Slovenci po osvobojenju l. 1918

(Govor prof. dr. Viktorja Antolina na proslavi 50-letnice osvoboditve v New Yorku)

I
Slovensko ljudstvo se je razvilo v teku 19. stoletja. V tem razvoju je bila vodilna ideja slovenske politike zahteva iz leta 1848, po združenju SLOVENIJE, kot posebni državni enoti v okviru avstrijskega cesarstva. Ta ideja je temeljila na osnovnem spoznanju, da smo Slovenci narod in imamo zato pravico do lastne države.

V dvajsetem stoletju so Slovenci začeli iskati politično rešitev svojega narodnega problema skupaj s Hrvati, ali s Hrvati in Srbi v okviru Avstro-Ogrske. Na pot skupnega nastopanja so šli iz praktičnih političnih potreb, pa tudi iz zavesti sorodstva s Hrvati in Srbi. A ob tem se je zavest slovenske narodne individualnosti zabrisovala. Vih

je sramotno. Kar si upaš zapisati za javnost, se upaj tudi podpisati s svojim imenom. Če tega ne upaš, zabriši svinčnik v kot.

Lojze Ambrožič, st.

Na silvestrovanje vabijo

HAMILTON, Ont. — Društvo Slovenski park vabi vse Slovence v Hamiltonu in okolici na veselo silvestrovanje 31. decembra ob osmih zvečer v Ukrajinsko dvorano na 241 Kenilworth N. Igrajo dobro poznani VESELI POMURCI.

Avtomobile lahko pustite na postajališču Simpson's trgovine, saj je dvorana v bližini. Pripeljte s seboj prijatelje in znance, za vse bo dovolj prostora, ker dvorana lahko sprejme preko 400 gostov. Vsi ste prav iskreno vabljeni!

Sporočamo, da je tekom zime v Slovenskem parku lep in velik prostor za drsanje, katerega se vsak lahko posluži. Lansko zimo je bilo večkrat prav živahno, saj so v park prihajale cele družine, kjer so se otroci drsali, starši pa so ob skodelici tople kave in tople peči malo pokramljali.

Na svidenje 31. decembra ob osmih zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor. Vsem članom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto 1969.

Frank Jeraj

monarhiji majniška deklaracija, ki je zahtevala "zedinjenje naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov (monarhije) . . . v eno samo, edinstveno, popolnoma suvereno državo . . ."

II

Ko je okvir habsburške monarhije, ki ga je bila majniška deklaracija formalno priznala, ob koncu prve svetovne vojne razpadal, je Narodno Veče v Zagrebu 29. oktobra 1918 razglasilo svoje predsedstvo za vrhovno oblast v vseh jugoslovanskih pokrajinah, ki so zastopane v Narodnem Veču. Zastopane pokra-

jine — deli bivše Avstro-Ogrske — so bile: Slovenija, Hrvaška, Dalmacija, Istra, pa Bosna in Hercegovina. V Veču, ki je štel 80 članov, je bilo 14 Slovencev. Njega predsednik in torej tudi predsednik vlade te nove državne tvorbe je bil dr. Korošec.

Bila je to suverena država z zametki federacije. Slovenske stranke so sestavile slovensko vlado, ki je zaprosila in dobila potrdilo od predsedstva Veča 31. oktobra 1918 . . .

A novo nastala država pod vlado predsedstva Veča si je postavila že ob ustanovitvi za cilj, da se združi s kraljevinama Srbijo in Črno goro v eno samo državo.

III

Do združenja je prišlo 1. decembra 1918. A zastopniki Narodnega Veča so pri dogovorih za združitev, ki so jih vodili s predstavniki srbske vlade, šli preko navodil: Veča v dveh bistvenih točkah. Opustili so zahtevo, da naj se ustava nove skupne države zgleduje s dvotretjinsko večino, in nova država je bila proglašena za kraljevino z dinastijo Karadžordževićev, kar je bilo proti navodilom Narodnega Veča. Združitev se ni izvršila kot pogodbeno dejanje dveh enakopravnih držav, marveč z razglasom srbskega regenta Aleksandra (prim. o tem: Jovan Stefanović, 2. ipd. Zagreb 1966, knjiga 1., str. 145-151).

IV

V novi državi, kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, se je izglasovala l. 1921. centralistična ustava, ki je državo upravno razdelila v 33 oblasti. Slovenija ni obstojala kot državno-politično, niti ne kot eno upravno telo. Bila je razdeljena na dve oblasti.

V tem času smo Slovenci izgubili eno tretjino svojega narodnega ozemlja — 8000 kv. km — v prid Italiji, Avstriji in Madžarski.

Umor predstavnika hrvaške kmečke stranke Stefana Radića v beograjskem parlamentu leta 1928 je povzročil težko politično krizo. 6. januarja 1929 je kralj Aleksander razpustil parlament, ukinil ustavo in uvedel osebno diktaturo. Leta 1931 je razglasil novo centralistično ustavo, ki je državo delila v devet banovin in je sponela na fikciji edinstvenega, troimenega jugoslovanskega naroda. Slovenija je bila "Dravska banovina."

Ko se je po umoru kralja Aleksandra l. 1934 počasi pristopalo k reševanju narodnega vprašanja, se je razvoj pred vojno ustavil ob ustanovitvi banovine hrvaške l. 1939, ki je imela celo nekatere prilastke konfederativne enote. Drugi deli države s Slovenijo vred pa so bili še naprej podvrženi centralizmu.

Toda to stanje so vzeli Slovenci, kot nekaj prehodnega — kot prvi korak k preosnovi Jugoslavije.

V

V takem položaju nas je zadela svetovna vojna in okupacija, v kateri so vse tri okupacijske sile načrtno uničevale slovenski narod: dejanski fizični obstoj naroda je bil postavljen na kocko. Komunisti so tragedijo povečali, ko so nam pod krinko Osvobodilne Fronte vsilili krvavo državljansko vojno.

Med okupacijo so predstavniki Slovenske ljudske stranke, liberalne stranke in socialistične stranke sprejeli 29. oktobra 1944 skupen program za federativno Jugoslavijo pod dinastijo Karađordževićev. Osvobodilna Fronta pa je poslala brez sklepa lastnih organov, zgolj po naročilu komunistične partije, predstavništvo na zborovanje v Jajce, kjer so se položili temelji za federativno komunistično Jugoslavijo, 29. novembra 1943.

V povojni dobi brutalne, teroristične boljševizacije je bila l. 1946 sprejeta ustava po vzorcu stalinistične sovjetske ustave iz l. 1936. Slovenija je postala ena šestih republik federativne države. A v totalitarni državi, kjer je državni aparat le procelje za diktaturo monolitne partije, je mogoča federacija le na papirju.

Slovenska meja se je po mirovni pogodbi razširila, a le minimalno. Jugoslavija je bila takrat satelit Sovjetske zveze, ki pa ni imela nobene vme za zahteve Jugoslavije po slovenskem ozemlju izven Jugoslavije, oporo zahodnih zaveznikov pa si je Kardeljeva diplomacija pod taktirko Molotova uspešno onemogočila.

Leta 1948 je nastal spor med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo — eden bistvenih razlogov za to je bil "da so sovjetski komunisti očitali jugoslovanskim prevelik radikalizem v ustvarjanju komunizma. Ko je po nekaj letih jugoslovanska "kompartija" obupala nad možnostjo sprave s svojimi nekdanjimi gospodarji, potrebovali pa so naklonjenost domačega prebivalstva, je režim v nekaterih stvareh začel s takozvano liberalizacijo. A zapadni novinarji so ugotovili, da je postal češkoslovaški režim (pred sovjetsko mafijo) v osmih mesecih bolj liberalen, kot Jugoslavija v dveh desetletjih!

VI

Kakšen je položaj slovenskega naroda danes? V Jugoslaviji smo Slovenci ustavno priznani kot narod in imamo svojo republiko. Toda Slovenija je gospodarsko izkoriščana, kulturno zapostavljena doma in nezadostno predstavljena v svetu. Komunistična vlada — jugoslovanska in slovenska — se briga za slovenske manjšine v Italiji in Avstriji le, kolikor to služi rdečemu režimu. O emigrantih, ki smo proti komunizmu, uradno doma molče — razen kadar nas napadajo.

Pokojni dr. Alojzij Kuhar je pred dvajsetimi leti v tej dvorani ob pregledu dogodkov, ki so sledili 29. oktobra 1918 dejal, da je bilanca v glavnem negativna. Vendar je povdaril, da je imel naš prelom v Avstro-Ogrsko velik narodni pomen.

Gotovo ga je imel že zato, ker so Slovenci takrat pokazali na pogumnim skupnim, splošno narodnim nastopom, da se zavedajo svojih pravic in jih hočejo uveljaviti, kljub grožnjam in zatiranju. Na to delo v preteklosti smo lahko ponosni. V Jugoslaviji je odpadlo nemško gospodarstvo in izkoriščanje, dobili smo vse slovenske šole, vključivši univerzo.

Toda dejstvo, da so nekateri Slovenci začeli v romantičnem navdušenju ob združitvi s Hrvati in Srbi premišljevali o tem, ali smo res narod v popolnem pomenu besede ali le del nekega jugoslovanskega naroda, nam je prinesla veliko nesreč. Mirno lahko rečemo, da smo zašli v zagatni položaj ne toliko zaradi politične neizkušenosti ali pomanjkanja državne tradicije, — marveč bistveno prav zaradi te nejasnosti v naši narodni zavesti. Polna zavest o samobitnosti slovenskega naroda se je v novem položaju razvila najprej in najjasneje med slovenskimi krščanskimi demokrati, a tudi tam se ni vedno izrazila v polno politični zavesti in praktični politiki.

Bile pa so politične stranke med Slovenci samimi, ki so vztrajale v zmedeni ideji enega samega jugoslovanskega naroda s tremi plemenimi. To je olajševalo igro velesrbskih teženj, ki so hotele videti v Jugoslaviji le razširjeno Srbijo. Skupaj z dejstvom, da se je usoda Slovencev odločala v Beogradu — kot pod

Avstrijo na Dunaju — je to ogrožalo in dejansko kršilo osnovne slovenske pravice.

Pod komunizmom so se velesrbske težnje pojavile pod novo krinko: za osnovo jim služi stalinško-kardeljska "teorija" o procesu spajanja narodov pod komunizmom, za sredstvo pa centralistična birokracija in centralizem partije same. Slovenski komunisti so pred takimi teorijami in sredstvi brez moči — in tako je slovenski narod spet — ali še vedno — bistveno ogrožen. Slovenska zavest v domovini se more ohranяти in razvijati le pod nasilno mrežo režima — mnogo krat v molku, včasih v protestu za obrambo slovenskega jezika. Do pravega, polnega, to se pravi tudi političnega izraza pa pod komunizmom slovenska narodna zavest ne more priti.

Naša naloga v svobodnem svetu je zato toliko bolj resna in nujna.

Če jo hočemo vredno izpolnjevati, si moramo biti najprej sami na jasnem, kaj je narod in v čem je zrela, do polnosti razvita narodna zavest.

VII

Renan je zapisal v preteklem stoletju, da je narod velika solidarna družba, ki temelji na skupnih žrtvah v preteklosti in na volji do novih žrtv v prihodnosti. Narodnost, je pristavil, je vsakodnevni plebiscit.

Renanova opredelitev naroda ni popolna: napisal jo je v polemiki z Nemci o francoski narodni manjšini v Nemčiji, in povdarjal, da temelji pripadnost naroda na svobodni vključitvi v veliko zgodovinsko solidarno družbo. Ta svobodna vključitev temelji za one, ki žive v narodu, katerega samobitnost in mirni svobodni razvoj sta zagotovljena — tako, da je s tem zagotovljen tudi svobodni razvoj vseh njegovih članov — enkratni eksistencialni odločitvi, ki jo žive v svoji narodni dejavnosti.

Toda, ko je Renan govoril o plebiscitu, je položil prst na nekaj, kar mi Slovenci v svetu doživljamo vsak dan. Ali ni res, da si mora sleherni od nas potrditi vsak dan svojo osnovno odločitev, biti Slovenec, v mislih, z besedami in dejanji? V našem položaju je to naravno in do neke mere je razumljivo — če je tudi za člane slovenskih manjšin v Italiji in Avstriji njihova narodnost "vsakodnevni plebiscit."

Toda za narod v domovini je nenaravno, krivično, če je v takem položaju — in vendar je položaj v slovenski domovini tak. In ne mire biti drugače, dokler so Slovenci le del neke suverene države — katerekoli države. Kajti narod se more polno razviti le v lastni državi. Brez nje ne ostane le politično nesamostojen, marveč nedograjen v smeri polnega narodnega razvoja. Za Slovence pa pomeni naš položaj še globljo nevarnost: če si ne bomo ustvarili lastne države, bomo sploh težko obstali kot narod.

Renan je govoril o skupnih žrtvah v preteklosti in volji za nove žrtve v prihodnosti kot osnovi velike solidarnosti, ki je povezanost ljudi v narodu. Kajti narod v Evropi ve bolj kot slovenski, kako so ga njegove žrtve v preteklosti kalile in družile? Misel na pretekle žrtve in težave nas ne more spraviti v malodušje, marveč nam je naproti razlog za ponos. Predvsem pa nam je vir novih moči: če smo prestali vse to, pa smo ne le obstali, marveč celo rasti, vemo in lahko pokažemo tudi svetu, da smo zmogli tudi žrtve, ki jih bo zahtevala prihodnost. Toda vse to bo nekoč poplačano z veliko radostjo naroda, ki bo na svoji zemlji svoj gospod.

— Nekaj dni pred svojim rojstnim dnevom je Janezek pri večerni molitvi zelo glasno molil:

"Dobri Bog, prosim Te, da bi dobil za rojstni dan nov bicikel in električni vlak."

Starejši brat mu nejevoljno zakliče:

"Zakaj tako glasno moliš, saj Bog vendar ni gluhi."

"Vem, da ni, stara mama pa je!"

Rus Gromiko v Kairu

Ruski zunanji minister priletel nepričakovano v Egipt.

KAIRO, Egipt. — Arabski svet je te dni sredi svojih treh največjih praznikov, ko se vsi muslimani veselijo in gostijo. V to veselje je vdrl sovjetski zunanji minister Gromiko, ki je s svojim namestnikom Semjonovim prišel tako nepričakovano, da so ga na letališču mogli pričakovati le vodilni egiptovski diplomatje z zunanjim ministrom na čelu. Diplomatski krogi v Kairu ugibajo, kaj je napotilo Kremelj, da je poslal Gromika tako nepričakovano v Egipt.

Med mnogimi razlagami je precej verjetna sledeča: Znano posredovanje Gunnarja V. Jarringa v okviru ZN se ni posrečilo. O tem sta se pretekli teden razgovarjala Naser in sovjetski poslanik Vinogradov. Kaj sta govorila, je tajno, verjetno pa je, da je Naser rekel nekaj, kar je nagnilo Kremelj, da je poslal Gromika v Kairo. Povod za obisk mora biti politična zadeva, kajti Gromika ne spremlja nobena ruska vojaška osebost. Obisk bo trajal le par dni.

Napetost na Srednjem vzhodu se je v zadnjih dneh precej zategnila in Naserjeve čete ob Sueskem prekopu so v stalni pripravljenosti. Nevarnost novega spopada je pripeljala posredovalca ZN Jarringa v Moskvo, kjer se je razgovarjal z Gromikom, predno je ta odletel v Egipt. Ni izključeno, da je Gromiko ponesel Naserju njegove predloge.

V Izraelu med tem priznavajo, da se je njihov zastopnik sestal s sovjetskim zastopnikom v Združenih narodih v New Yorku, s čimer so bili obnoveni med obema državama neposredni diplomatski stiki, ki so bili prekinjeni tekom lanske izraelsko-arabske vojne.

Goodman misli že na praznovanje leta 2000

LONDON, Ang. — Kdo drugi more priti na tako idejo, ako ne Anglež. Mr. Goodman je prišel nanjo že l. 1963, ko je gledal na televiziji, kako strašna je razdiralna sila vodikove bombe. O tej razdiralni sili bo svet zmeraj bolj premišljeval in postajal žalosten, vdal se bo apatiji in čakal konec sveta. Tej nevarnosti naj se človeški rod ogne s pripravi na praznovanje 2.000-letnice.

Goodman je spravil na program vse mogoče vesele prireditve, nekatere med njimi pa tudi fantastične. Tako naj bi na primer raketa spravila v vesolje umetno sonce. Sredi Atlantskega oceana naj bi svet postavil plavajoči otok, ki naj bi imel 7 milj v premeru. Pozval je tudi ve druge optimiste, naj mu sporočijo svoje ideje.

Goodman ima tudi svojo mednarodno organizacijo, njene članice pa bi mogle biti le uprave velikih mest. Za idejo je že pridobil 14 takih mest, med njimi tudi Adis Abebo. Slavnosti naj bi trajale 10 let od l. 1995 do l. 2005. Na koncu slavnosti naj bi bila mednarodna tekma, kot je svet še ni videl.

Goodman išče tudi sodelavce. Sam je star 40 let in misli, da je to kar primerna starost za sodelovanje, ki naj se razteza vsaj do l. 1995.

MALI OGLASI

Hiša v najem

5-sobna enodružinska, s kletjo, verando in garažo. Vsa prebarvana. Na Corsica Avenue v Collinwoodu. Kličite 731-7292.

(24.27 dec)

POSLUŠAJTE SLOVENSKE PLOŠČE

VSAKO SOBOTO OB 2 POPOLDNE NA CHIN-FM 101, TORONTO. ODDAJA "ZELELI STE-POSLUŠAJTE" VAM PRINAŠA CENTRAL NEWS, NAJVEČJI DISTRIBUTOR ZA PLOŠČE, KNJIGE IN CASOPISE V KANADI. Za informacije pišite na

CENTRAL NEWS & VARIETY
256 Augusta Avenue
Toronto 2B, Canada Telefon: 924-5370

Jerzy Żulawski:

NA SREBRNI OBLI

ROMAN

Žrtvovali smo torej vse lesene priprave, ki smo jih mogli pogrešiti, in zakurili velik, poslednji ogenj, da bi ob njem posušili gorivo, ki smo ga nabrali v okoličih. Če se nam obnese, smo sklepali, bomo imeli večni ogenj, ki se bo hranil s sproti sušenim kurivom. Žal nas je ogoljufalo tudi to upanje. Pokurili smo vse, kar se je dalo pokuriti, in dobili smo le nekaj bore peščic dračja in suhe šote. Izkazalo se je, da moraš požgati trikrat več, kakor posušiš. Naš "večni ogenj" je ušakal le nekaj ur. Imeli smo od njega le eno korist, namreč da smo ob njem pognali stroj, ki je polnil akumulatorje našega voza.

Treba si je bilo pomagati brez ognja. Zrak, nasičen z vedno enokomerno ogreto vlago, je tako izvrstno varoval skopo sončno toploto, da nismo čutili nobene mraza. Težko pa smo se privadili surovi hrani. Kar nam je še ostalo sladkorja in beljakovin, umetno pripravljenih za prebavo, smo jih hranili za primer, da bi na nadaljni poti našleteli na predele brez slehernega primerne živeža. Zakaj niti za trenutek nismo opustili misli, premakniti se dalje proti sredini te Lunine poloble, ki je obrnjena stran od Zemlje. Za zdaj pa so nas od tega odvračale tri okoliščine. Najprej moja bolezen, ki me je preveč oslabil, da bi mogel prenesti težave potovanja, potem Marta, ki je pričakovala Tomaževega otroka in končno strah pred potovanjem brez kuriva v dolgih nočeh, ki bi legle

na nas, brž ko bi se oddaljili od tečaja in zapustili to deželo večnega polmraka.

Navzlic vsem neprilikam in skrbem so meseci, ki sem jih preživel na tečaju, najlepši čas mojega življenja. Sotor, ki smo ga prinesli s seboj z Zemlje, smo postavili natanko na tečaj, tako da je bilo nad našimi glavami ozvezdje Zmaja, v katerem žari Lunina polarna zvezda.

V šotoru smo samo spali, večji del časa pa smo prebili pod milim nehom, veseleč se pokrajine, ki navzlic temu, da smo se je že dodobra privadili, za nas ni bila nič manj mikavna in očarljiva. Vse je tako ubrano, vse se zliva v nekakšno čudovito tihoto, spokojnost: zelenje in rožnate gore in bledikasto nebo nad njimi in zrak, prepojen z omamnimi vonjem skrivnostnih zelišč. Tudi v naša srca je prišel mir... Med nami je vladala topla prisrčnost. Vse žalitve, psovke, strasti in nespornosti, vse to je bilo tako daleč za nami, kakor so bile daleč strahotne puščave, ki smo se jih še vedno spominjali z grozo.

Cas je mineval neopazno... Ure in ure smo lagodno kramljali zdaj o Zemlji, ki se je še včasih pokazala kot belosiv oblak nad obzorjem, zdaj o dragih tovariših, počivajočih sredi neizmernih puščav pod tihimi gomilami, zdaj o neznani prihodnosti, ki nas je še čakala. Govorili smo o otroku, ki pride kmalu na svet,

o deželah, ki jih bomo še videli, o vsem, le o eni stvari ne... Cigava bo nekoč Marta... Čudno, a zdi se mi, da tiste čase sploh nismo pomislili na to. Vsaj meni ni prišlo na misel. Vendar danes po dolgih letih, ko je že davno vse rešeno in dognano, lahko priznam... Ljubil sem to žensko, ljubil bolj, kakor lahko da nes izrazim to ljubezen, ki je bila vendarle nekam čudna...

Kadar sem zrl vanjo, v njen nežni, upadli obraz, ki z njega nikoli ni izginil tisti sanjavi, otožni smehljaj, njene drobne, bele roke, vedno zaposlene s kakšno rečjo, se mi je dozdevala kaj malo podobna nekdanji lepi, strastni, samozavestni, včasih prezirljivi Marti, in čutil sem, kako se po meni preliwa morje brezbrizne nežnosti do tega tako dobrega in tako ubogega bitja. V takih trenutkih mi je bilo, da bi jo nalahno božal po laseh, ji dejal, da sem pripravljen storiti zanj vse, kar je v moji moči, odpovedati se vsemu, samo da bi bila ona vsaj malce srečna — in vse to iz голе hvaležnosti, ker jo smem gledati.

Tam na Zemlji bi se smejali taki ljubezni. Jaz pa, kadar mislim na vse to, sem žalosten, ker vem, da nisem utegnil storiti zanj ničesar, čeprav sem storil največ, kar sem mogel — žrtvoval sem se zanj.

Ce živim, se imam za življenje zahvaliti samo njej. Ko sem takrat na prelazu pri Barrowu dobil mrzlico, me je rešila samo njena skrb, in danes me na življenje priklepa samo misel najo. Marta je bila vedno pri meni. Dokler sem bil bolan, je bedela nad mano, ko pa sem nekoliko okreval, sva skupaj hodila po okolici, iskala polžev za obed ali pa nabirala dehten zelišč, s katerimi je potem krasila notranjost šotora.

Ko sem bil že popolnoma pri močeh, sva plezala s Petrom po gorah, da bi videla Sonce in ogromni kolut Zemlje na obzorju in da bi z radovednim očesom dosegla neznane, skrivnostne dežele, ki jih še ni doseglo človeško oko, dežele, kamor smo nameravali oditi. Marta je tiste dni ostajala v šotoru, kajti napor bi ji utegnil škoditi.

Na nekem takem izletu mi je Peter z vrha gore pokazal pot, po kateri smo dospeli v to dolino, in mi pripovedoval o nezasišanih naporih, ki se je z njimi moral boriti v goratem svetu sredi trde noči, ko je imel poleg sebe samo mene — bolnika in Marto, ki si še ni opomogla po Tomaževi smrti.

"Vse sem delal sam," mi je govoril. "Bile so ure, ko je malo manjkalo, pa bi obupal. Večkrat sem zabredel med skalami, večkrat sem moral obrniti nazaj,

ker sem zavozil v slepe soteske. Prepričan sem bil, da je po nas, da se nikoli več ne izkopljemo. V takih trenutkih sem pogledal na barometer, ki se je dvigal, in spet zavihal rokave. Zatrdno pa sem zaupal v našo rešitev šele takrat, ko smo prišli na ravan za Giojo. Astronomi na Zemlji se slutili niso, ko so dali tej gori to ime, da bo imelo za nas preroški pomen, kajti po neizrečenih naporih in težavah nam je končno zasijala radost...

Noč je bila vsa svetla. Čisto blizu tečaja smo bili. Prvič sem si upal iz voza na plano brez zrakohrana! Prvi hip se mi je zvrtele v glavi, kajti zrak je bil še redek in pljuča so morala na vso moč zajemati, če sem hotel dihati. Občutek, ki sem ga imel, ko sem prvič vdihnil lunski zrak, je nepozaben."

Potem mi je pravil, s kakimi ovirami se je moral boriti pri premagovanju zadnjega pogorja med nami in tečajem. Na Martino pomoč ni mogel računati, saj je imela polne roke dela z menoj, moral je torej sam pri slabotni luči voditi voz čez strma pobočja, posuta s preperelim kamnjem.

Dobrih osemdeset ur po polnoči je obstal na prelazu. Pred njim se je razgrnila pokrajina ob tečaju.

V BLAG SPOMIN
OB 31. OBLETNICI ODKAR NAS JE ZAPUSTIL NAŠ PREDOBRI OČE IN STARI OČE

Rudolf Bukovec

Izdihnil je svojo plemenito dušo dne 24. decembra 1937

Gospod daruj mu mir, naj večna luč mu sveti, ker si dobrote vir, uživa raj naj sveti.

Zalujoči:

RUDOLPH, ANTHONY in CARL sinovi;
KATHERINE, JOAN in MARGARET, snah; VNUKI in VNUKINJE.
Cleveland, O., 24. decembra 1968.

DOLGI VRATOVNI — Jata flamingov na svojem dnevnem pohodu pri Nassauu na Bahamih je pritegnila pozornost fotografa, da je napravil gornji posnetek.

"Bilo mi je," je dejal "kakor da gledam obljubljeno deželo. Pred očmi, ki niso bile vajene drugega kakor skale in puščave, se je odpirala prostrana zelena ravan. Onemel sem od radosti. Skozi solze sem zrl na mračne loke in rdeče sonce nad njimi."

Gledala sva v skrivnostne pokrajine in prvič me je obšlo nedoljivo kopnenje po njih. Tudi Peter je menil, da se je treba spustiti na jug, k središču nezane poloble.

"Tu nam je dobro," je dejal. "Lahko bi živeli tu, toda na Luno smo prišli zato, da bi jo raziskovali."

Samo Martino stanje nas je še zadrževalo. Čakali smo, da bo tudi ona sposobna za potovanje, medtem pa smo se pripravljali in znašli zalogo živeža in vode.

Predelali smo voz. Čemu vlačiti s seboj tako ogromno vozilo? Sprva smo mu nameravali odvzeti gornjo polovico; tak bi bil podoben globoki barki na kolesih. Misel, da bi utegnili zaiti v kraje z mrzlimi nočmi, kjer bi nam bil neprodušno zaprt in zakurjen voz varno zavetišče, pa nas je odvrgla od tega. Odvzeli

V blag spomin

OB OSMI OBLETNICI ODKAR JE V GOSPODU PREMINUL NAŠ DOBRI IN NEPOZABNI SPROG IN OČE

ŠTEFAN ZELKO

ki je zatisnil svoje mile oči dne 25. decembra 1960.

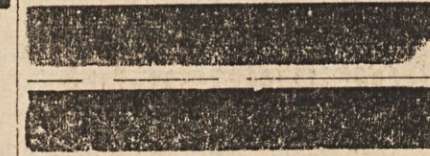
Osem let je že minilo odkar Te več med nami ni. Zalostna so naša srca, solze zalivajo oči.

Nikoli Te ne bomo pozabili in vedno bomo Te ljubili. Čeravno v hladnem grobu spiš, Ti v naših srcih še živiš.

Luč nebeška naj Ti sveti, tam pri Bogu vsaki čas. Počivaj mirno, blaga duša in v nebesih pros' za nas.

Zalujoči:

JENNIE, soproga FRANK in STEPHEN, sinova HELEN in VONNIE, snahi VNUKI in VNUKINJE FRANK, brat ter ostalo sorodstvo.
Cleveland, O., 24. decembra 1968.

V blag spomin

OB TRETJI OBLETNICI ODKAR JE V GOSPODU PREMINULA NAŠA LJUBLJENA MATI, STARA IN PRASTARA MATI IN SESTRA

Mary Hrastar

Izdihnila je svojo plemenito dušo dne 25. decembra 1965.

V miru božjem zdaj počivaj, draga, nepozabna nam, v nebesih, rajsko srečo uživaj do svidenja na vekomaj.

Zalujoči:

sin WILLIAM hčeri ELSIE URBIČ in MARLEN DOBRZENIECKI, sestra FRANCES URBIHA, 15 vnukov, 6 pravnukov in ostali sorodniki
Cleveland, O., 24. decembra 1968.

smo zato samo zadnji del, ki je bil določen za shrambe in se je dal odviti. Odprtino smo zaprli z

aluminijasto ploščo, ki je preje od zunaj zapirala naše shrambe. Odstranili smo tudi vse kovin-

Ker letos ne bom pošiljal božičnih kartic želim na tem mestu

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO

vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem ter jih najpristrčneje pozdravljam!

JOSEPH STREKAL

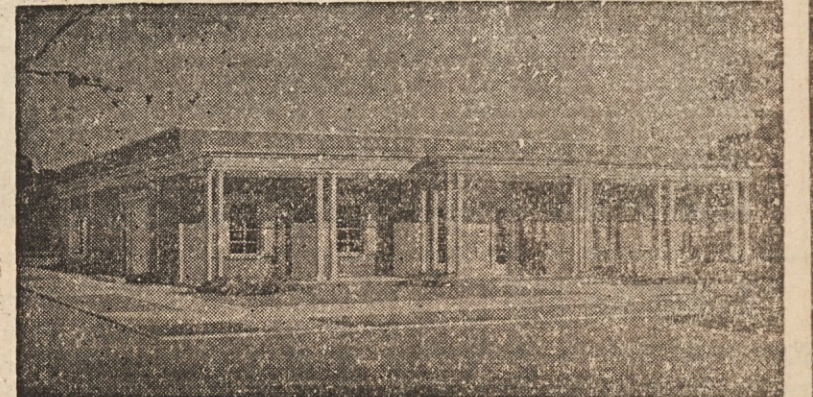
11210 Greenwich Avenue
Cleveland, Ohio 44105

Ker radi slabega zdravja nismo pošiljali božičnih kart, zato pa tem potom želimo vsem prijateljem in znancem

VESEL BOŽIČ IN ZDRAVO IN
BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO.

Louis in Frances Perme

19664 Tyronne Ave., Euclid, O.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd.
KENmore 1-6300

1053 East 62nd Street
HENDERSON 1-2088

Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road
KENmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLSKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLSKA PODPORA
ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME
NASLOV
MESTO
DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — Perm.
Live in. Middle aged, reliable woman. Excel. ref.

823-0279

(250)

MALE HELP

MECHANICAL DRAFTSMEN

Experienced in precision Hydraulic Components preferred. Some knowledge of Electro-Mechanical Devices desirable. Salary open.

Liberal fringe benefits.
Call or send resume in confidence
TO W. BERRYHILL
313 — LI 7-8700

PEGASUS DIV. OF KOEHRING

3500 W. 11-Mile Road
Berkley, Mich. 48072
An Equal Opportunity Employer

(250)

GENERAL TIRE & RUBBER COMPANY

Offering immediate opportunity for men in our Retread Shop. Work for an old established company.
Hourly rate: \$2.95 to start
Take Ogden Avenue or Eisenhower Expressway to Lisle.

4728 Yender

Lisle, Illinois

(250)

BUSINESS OPPORTUNITY

LIQUOR STORE & BAR — Excel. loc. fully equipped. Over 27 yrs. in same location. Owner must sell for personal reasons. 5734 No. Milwaukee Ave.

763-9571

(250)

FOR LEASE OR RENT

Opportunity for good trade people. Restaurant, cafeteria, liquor bar. Very good cond. & place for bus. With 5 Rm. flat to stay. Lge. prkg. 226-2225.

(251)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

WORK IN
BEAUTIFUL CALIFORNIA
**REGISTERED
NURSES**

New hospital opening, 237 bed. All services including ICU Beaches. High Sierra. California Mother Lodge historical areas all easy access. Town 28,000 and greater community 60,000. — Excellent schools including 2-year college. Starting salary experienced staff nurses \$650 — \$7000, plus \$50 differential P.M.'s and nights. Application being accepted for February and March 1969 employment. For more information contact: Director of Nursing

KAWEAH-DELTA

DISTRICT HOSPITAL

P.O. Box 270

Visalia, California 93277

(248)

FEMALE HELP

ADMITTING CLERK

Must be experienced. Cashiering, typing, some switchboard. 3 p.m. to 11 p.m. Every other weekend off.

Call Mr. Ron Danelli
SA 2-3020

**Franklin Blvd.
Community Hospital**

3240 W. Franklin Blvd

(249)

HOUSEHOLD HELP

MOTHER'S HELPER — Middle aged lady to Baby Sit in home for 8 mo. old boy. 5 da. wk. \$25 wk. — 5:30 a.m. to 5:30 p.m. Call 254-7767 after 6 p.m.

(248)

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT-GRILL Comb. 20 Stools. A-1 Equip. Plenty prkg. Est. 5 years.

JOE'S SUNSHINE GRILL
Grayslake, Ill. BA 3-0765

(248)